

Ὁ ἐμβολιασμός ὡς θρησκευτικό μῆλον τῆς ἔριδος

Εμβληματική φιγούρα στην Ευρωπαϊκή ιστορία τοῦ ἐμβολιασμοῦ, ἄλλως: τοῦ εὐλογιασμοῦ (variolisation) ἢ τοῦ ἐγκεντρισμοῦ¹, ἦταν ἡ Λαίδη Μαίρη Γουόρτλεϋ Μοντάγκ (Mary Wortley Montague), σύζυγος τοῦ Ἀγγλοῦ πρέσβευος στήν Κωνσταντινούπολη, ἡ ὁποία ἐνοφθάλμισε τόν γιό της τό 1718· τό 1721, ὅταν ἡ οἰκογένεια ἐπέστρεψε στήν Ἀγγλία, ἐνοφθαλμίστηκε ἡ ἀδελφή της ἀπό τόν χειρουργό Maitland².

Στήν περίπτωση αὐτή ἀναφέρεται καί ὁ Dr. med. Γκέρχαρντ Μπούχβαλντ (Gerhard Buchwald), ἰατρός μέ ἐιδικότητα στήν πνευμονολογία καί τήν ἐσωτερική παθολογία (τίς ἰατρικές ὑπηρεσίες του προσέφερε στήν κλινική Franken τῆς Βαυαρικῆς πόλης Bad Steben), ὁ ὁποῖος ἐπισημαίνει ὅτι αὐτή ἡ μορφή ἐμβολιασμοῦ προκάλεσε σοβαρές ἀσθένειες καί θανάτους³. Εἰδικότερα, «κάθε ἐμβολιασμένος γινόταν πηγὴ μόλυνσης γιά τό περιβάλλον του καί ὅπου ἐφαρμοζόταν αὐτός ὁ ἐμβολιασμός ὑπῆρχε μιὰ ραγδαία αὐξηση τῶν περιπτώσεων εὐλογιάς». Μάλιστα, ὁ Μπούχβαλντ σημειώνει ὅτι «τήν ἐποχὴ πού ἀκολούθησε πέθαιναν στό Λονδίνο κάθε χρόνο 25.000 περισσότεροι ἄνθρωποι ἀπό εὐλογία, ἀπό ὅ,τι τήν ἐποχὴ πού προηγήθηκε τῆς εἰσαγωγῆς αὐτῆς τῆς διαδικασίας»⁴.

Συναφῆς εἶναι καί ἡ ἀκόλουθη παρατήρηση τοῦ Snowden⁵: «Δεδομένου ὅτι ὁ ἐνοφθαλμισμός κατέληγε σέ πραγματική εὐλογία, ὑπῆρχε πάντα ἡ πιθανότητα νά πυροδοτήσῃ ἕνα εὐρύτερο ξέσπασμα ἢ ἀκόμα καί νά προκαλέσῃ ἐπιδημία, [ἐξ αὐτοῦ δέ τοῦ λόγου] περιβαλλόταν πάντα ἀπό ζωνηρὴ διαμάχη γιά τό ἂν, γενικά, ἔσωζε περισσότερες ζωές ἀπό ὅσες ἀφάνιζε».

Ὡστόσο, ἡ νέα τεχνικὴ τοῦ ἐμβολιασμοῦ περιορίσθηκε γιά θρησκευτικούς λόγους, διότι θεωρήθηκε ὅτι ἡ νόσος εἶναι «ἐργαλεῖο τοῦ Θεοῦ καί ὄχι τῶν ἀνθρώπων» (a tool of God, not of humans)⁶ καί συνεπῶς ὁ ἐμβολιασμός, ὁ ὁποῖος ὑπονομεύει τό θεϊκό σχέδιο, χαρακτηρίσθηκε «διαβολικός»⁷.

Ἀπό τήν ἄλλη πλευρά, οἱ ὑπέρμαχοι τοῦ ἐμβολιασμοῦ, γιά νά καταρτίσουν τίς θρησκευτικές ἐνστάσεις τῶν ἀντιπάλων τους, διατύπω-

σαν τὴν ἀκριβῶς ἀνάποδη θέση, δηλαδή ὅτι ὁ ἐμβολιασμός εἶναι «δῶρο Θεοῦ» [gift from God], τὸ ὁποῖο προσφέρθηκε στὸν ἄνθρωπο γιὰ τὴν προστασία του.

Πρόκειται γιὰ ἓνα ἐπιχείρημα πού προβάλλεται, ἴδιο καὶ ἀπαράλλαχτο, στὴ σημερινή ἐποχή τοῦ κορωνοϊοῦ (σημειωτέον ὅτι ὡς «δῶρο Θεοῦ» ἔχει χαρακτηρισθεῖ καὶ ἡ μάσκα!) ἀπὸ ὄλους ἐκείνους τοὺς ἐμβολιολάτρεις, οἱ ὁποῖοι προσπαθοῦν νὰ ἐξουδετερώσουν χριστιανικὲς πεποιθήσεις, ἐδραιωμένες σέ μαρτυρίες ὁμολογητῶν τῆς ὀρθόδοξης πίστεως.

Ἐπί παραδείγματι, ὁ Ἅγιος Παῖσιος ὁ Ἁγιορείτης εἶχε κάνει τὴν ἐξῆς πρόβλεψη: «Τώρα πάλι παρουσιάστηκε μία ἀρρώστια, γιὰ τὴν ὁποία βρῆκαν ἓνα ἐμβόλιο πού θὰ εἶναι ὑποχρεωτικό καί, γιὰ νὰ τὸ κἀνὴ κανεῖς, θὰ τὸν σφραγίζουν»⁸. Ἐπίσης, ὁ Μοναχὸς Ἀβραάμ ὁ Ἁγιορείτης προειδοποιοῦσε γιὰ τὴν ἀνακάλυψη ἑνὸς εἰδικοῦ ἐμβολίου «τὸ ὁποῖον περιέχει χιλιάδες νανορομπότ (biofleshrobot), ἀόρατα [σέ] γυμνὸ μάτι ἀφοῦ εἶναι μικρότερα ἀπὸ τὰ βακτηρίδια! Ὅταν εἰσαχθεῖ εἰς τὸν ὄργανισμόν τὸ ἐμβόλιον αὐτό, τότε οἱ νανοτρανζίστορ ἐγκέφαλοι ἐνεργοποιοῦνται διὰ εἰδικῶν κυμάτων, πού ἐκπέμπονται ἀπὸ γιγαντιαῖες κεραεῖες, εὐρισκόμενες σέ εἰδικῶς κατασκευασθέντα τεράστια στάδια. Ἦδη ὑπάρχουν 40 τέτοια στάδια εἰς ὅλον τὸν κόσμον. Τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐνεργοποίησεως θὰ εἶναι ὁ ξαφνικὸς θάνατος λόγῳ καρδιακοῦ ἐπεισοδίου τοῦ ἐμβολιασθέντος ἀτόμου! Ὑπάρχει ἀκόμη ἡ δυνατότης νὰ προκαλέσῃ ἀντὶ θανάτου τὴν ψυχολογικὴν ἀλλαγὴν τοῦ ἀτόμου, κατὰ τὴν βούληση τοῦ χειριστοῦ τῶν εἰδικῶν αὐτῶν κυμάτων EIF, πού θὰ ἐκπέμπωνται ἀπὸ τὰ ἐν λόγω στάδια. Τὰ ἀνωτέρω τὰ ἔχει

ἐκφράσει ἤδη ἀπὸ τὸ 1974 ὁ διευθυντὴς τῆς Νευροψυχιατρικῆς τοῦ Πανεπιστημίου Yale τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν Dr. Zose Delgado [...]»⁹. Στὸ εὐλόγο ἐρώτημα «πῶς θὰ πείσουν τόσο κόσμον ὥστε νὰ δεχθῆ τὸ ἐμβόλιον», ὁ Μοναχὸς Ἀβραάμ δίδει τὴν ἐξῆς προφητικὴ ἀπάντηση: «Ἀπλούστατα διαδίδοντας ὅτι ἔρχονται παγκόσμιοι θανατηφόροι ἐπιδημίες (ὅπως π.χ. τοῦ ἰοῦ τῶν ὀρνίθων) καὶ θὰ

πρέπει νὰ ἀντιμετωπισθοῦν διὰ τοῦ ἐμβολιασμοῦ»!

Περαιτέρω, ἀπὸ τοὺς ὑπερμάχους τοῦ ἐμβολιασμοῦ ὑποστηρίχθηκε ὅτι αὐτὸς συμβάλλει στὴν αὐξηση τοῦ πληθυσμοῦ [population growth], κάτι πού συνάδει μέ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ. Κατὰ τὴν ἀποψη αὐτή, ἁμαρτία γιὰ τὸν ἄνθρωπο δέν ἦταν ὁ ἐμβολιασμός ἀλλὰ τὸ ἀκριβῶς ἀντίθετο: Ἡ ἀποφυγὴ του.

Τό πρῶτο ἄρθρο ὑπέρ τοῦ ἐμβολιασμοῦ δημοσιεύθηκε τό 1759 στή Νορβηγία ἀπό τόν Γερμανό θεολόγο Ἀντρέας Κράμερ (Andreas Cramer). Ὁ Κράμερ προσπάθησε νά ἀντιμετωπίσει τίς θρησκευτικές ἐνστάσεις κατά τοῦ ἐμβολιασμοῦ, στηρίζοντας τήν ἐπιχειρηματολογία του σέ ιδέες πού εἶχε διατυπώσει ὁ Γερμανός δημογράφος Πέτερ Σούσμιλχ (Peter Süssmilch). Στόν τελευταῖο ἀνάγεται ἡ σκέψη ὅτι ἡ αὔξηση τοῦ πληθυσμοῦ μέσω τῆς πρακτικῆς τοῦ ἐμβολιασμοῦ ἦταν θέλημα Θεοῦ.

Εἶναι ἀξιομνημόνευτο ὅτι σήμερα τό ἐπιχείρημα τῆς αὔξησης τοῦ πληθυσμοῦ μέσω τοῦ ἐμβολιασμοῦ δέν προβάλλεται ἀπό κανέναν. Ἀντιθέτως, ὁ ἐμβολιασμός λαμβάνει χώρα σέ μιά ἐποχή ὅπου κυριαρχεῖ ἔντονη ἀνησυχία γιά τό ἀκριβῶς ἀντίθετο φαινόμενο, δηλαδή τόν ὑπερπληθυσμό. Ἄρα ὁ ἐμβολιασμός, καί δῆ ὁ μαζικός-ὑποχρεωτικός, δέν μπορεῖ νά ἀναλυθεῖ ἐντός ἑνός νοηματικοῦ πλαισίου πού δέν ἀνταποκρίνεται στή δεδομένη κοινωνική πραγματικότητα. Σημειωτέον ὅτι γιά «μείωση πληθυσμοῦ μέσω ἐπικίνδυνων ἐμβολίων καί χημικῶν δηλητηρίων» ἔκανε λόγο ὁ Ρουμάνος μοναχός Ιουστίνος Πίρβου¹⁰.

Ὁ ἀνωτέρω διαξιφισμός ἀνάμεσα σέ ἐκείνους πού ἀντιμετωπίζουν τήν ἀρρώστια ὡς θεϊκό ἐργαλεῖο καί σέ ἐκείνους πού διαφημίζουν τό ἐμβόλιο ὡς θεϊκό δῶρο συνδέεται μέ μιά ὀξυδερκή παρατήρηση πού κάνει ὁ ψυχίατρος Thomas Szasz¹¹:

«Παλαιότερα, ὅταν οἱ ἄνθρωποι πίστευαν ὅτι τό ἀνθρώπινο σῶμα ἀνήκει στόν Θεό, συμπέραναν ὅτι δέν θά ἔπρεπε καθόλου νά ἐπιτρέπεται στούς γιατρούς νά ἐπεμβαίνουν σ' αὐτό. Στίς ἡμέρες μας, πού οἱ ἄνθρωποι ἀμφισβητοῦν ὅτι τό ἀνθρώπινο σῶμα ἀνήκει στόν Θεό, συμπεραίνουν ὅτι δέν ὑπάρχει τίποτα πού ἀπαγορεύεται νά κάνουν οἱ γιατροί σέ αὐτό.

Ὁ θρησκευτικός φονταμενταλιστής δέν ἀνέχεται περιορισμούς στή λατρεία του πρός τόν Θεό, ἐπικαλούμενος μιά πανίσχυρη θεότητα, στά ἔργα τῆς ὁποίας ὁ ἄνθρωπος ἀπαγορεύεται νά βάλει χέρι. Δημιουργημένος ἀπό τόν Θεό καί κατ' εἰκόνα Του, ὁ ἄνθρωπος εἶναι ἕνα ἀπείρως πολύτιμο ἀριστουργημα, τό ὁποῖο οἱ ἐπισκέπτες τῆς Αἴθουσας τῶν Ἀριστουργημάτων τῆς Θεότητος δέν πρέπει νά ἀγγίξουν καί, πόσω μάλλον, νά μεταβάλλουν.

Μέ τόν ἴδιο τρόπο, ὁ φονταμενταλιστής πιστός τῆς ἱατρικῆς δέν ἀνέχεται περιορισμούς στή λατρεία του γιά τήν Ἐπιστήμη, ἐπικαλούμενος μιά πανίσχυρη Ἱατρική, ἱκανή γιά ἀτελείωτες βιολογικές βελτιώσεις σέ ὅλα τά ἔμβια ὄντα καί κυρίως στόν ἄνθρωπο. Δημιουργημένος ἀπό, καί κατ' εἰκόνα τῆς Ἱατρικῆς, ὁ ἄνθρωπος εἶναι ἕνα πειραματικό μοντέλο στό ἐργαστήριο τοῦ βιολογικοῦ τεχνολόγου, τό ὁποῖο εἶναι στήν ὑπηρεσία κάθε ἐπιστήμονα, πού δουλεύει ἐκεῖ γιά νά βελτιώσει τό

ἐν λόγω μοντέλο.

Προφανῶς, αὐτές οἱ δύο ἀπόψεις γιά τόν κόσμο ἔχουν μεταξύ τους τήν ἴδια σχέση πού ἔχουν τό ἀρνητικό καί τό θετικό μιᾶς φωτογραφίας τοῦ αὐτοῦ θέματος. Σέ κάθε περίπτωση –εἴτε ἔνεκα τῆς ιδέας γιά τό Θεό, εἴτε ἔνεκα τῆς ιδέας γιά τήν ἰατρική– ὁ ἄνθρωπος καθίσταται θύμα τῆς ἀλαζονείας του καί τῆς ἔλλειψης μέτρου».

Ὅποιος ἀγνοεῖ τό παραπάνω ἱστορικό πλαίσιο τῆς pro et contra ἐπιχειρηματολογίας γιά τήν καινοτόμο μέθοδο τοῦ ἐμβολιασμοῦ, ἡ ὁποία ἀποτέλεσε τό «μῆλον τῆς ἔριδος» καί στόν ἐκκλησιαστικό χῶρο, ἐκτίθεται ἀνεπανόρθωτα ὅταν χλευάζει μέ διάφορα «κοσμητικά ἐπίθετα» (π.χ. ψεκασμένους, συνωμοσιολόγους, ναζιστές, ταχαντάρτες, ἀντιδιαφωτιστές κ.λπ.) τοὺς «ἀρνητές» τοῦ ἐμβολιασμοῦ, πού ἐπικαλοῦνται τίς θρησκευτικές τους πεποιθήσεις.

Κωνσταντῖνος Βαθιώτης

τέως Ἀναπλ. Καθηγητής Νομικῆς Σχολῆς Δ.Π.Θ.

Ὑποσημειώσεις:

1. Ἐπ’ αὐτοῦ βλ. Frank Snowden, Ἐπιδημίες καί κοινωνία. Ἀπό τόν Μαῦρο Θάνατο μέχρι σήμερα, μτφ.: Τ. Σπερελάκη, ἐκδ. Πατάκη, Ἀθήνα 2021, σελ. 150.
2. Βλ. καί Βαθιώτη, Ἀπό τήν πανδημία στήν κλιματική ἀλλαγῆ, ο.π., σελ. 400 ἐπ., ὅπου καί ἀνάλυση τοῦ σημερινοῦ φαινομένου τῆς Ἐκκλησιαστικῆς τρομοκρατίας.
3. Ἐμβολιασμοί. Μιά ἐπιχείρηση βασισμένη στόν φόβο, μτφ.: Γ. Στουραϊτης, ἐκδ. Βιβλιοθήκη τοῦ Ρόδου, Ἀθήνα 2003, σελ. 20.
4. Buchwald, αὐτόθι.
5. ο.π. (ὑποσ. 1), σελ. 152.
6. Eriksen, Cure or Protection? The meaning of smallpox inoculation, ca 1750-1775, Med. Hist. Vol. 57 (2013), σελ. 516 ἐπ., σελ. 20.
7. Ἔτσι ὁ αἰδεσιμότατος Edmund Massey (1690-1765), ὁ ὁποῖος ἐξέφρασε τήν ἀποψη αὐτή στίς 8 Ἰουλίου 1722, ὅταν ἔβγαλε ἕνα κήρυγμα κατά τοῦ ἐμβολιασμοῦ (A sermon against the dangerous and sinful practice of inoculation. Preach’d at St. Andrew’s Holborn, on Sunday, July the 8th, 1722, ἐκδ. Gale ECCO, 2010).
8. Λόγοι Β', Πνευματική Ἀφύπνιση, Ἱερὸν Ἡσυχαστήριον «Εὐαγγελιστῆς Ἰωάννης ὁ Θεολόγος», Βασιλικὰ Θεσσαλονίκης 1η ἐκδ. 1999, 18η ἀνατ. 2018, σελ. 181.
9. Ἡ πτώση τοῦ Ἑωσφόρου καί ἡ ἐξαπάτηση τῆς ἀνθρωπότητος διαμέσου τῶν αἰώνων, ἐκδ. Ὁ ποιμενικός αὐλός, 2007, σελ. 432-433.
10. Ζωή θυσιαζόμενης ἀγάπης, μτφ.: Χ. Λιαναντωνάκη, ἐκδ. Ἄθως, 2019, σελ. 140.
11. Αἰρετικά, μτφ.: Α.-Α. Τσέγκου, Ἐναλλακτικὲς ἐκδόσεις, Ἀθήνα 2006, σελ. 106.